

اقتصاد

نبض اقتصاد

شگرد جدید

قاچاقچیان تلفن همراه

سختگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: پس از اتصال سامانه ناجا به سامانه گمرک سوءاستفاده از رویه مسافری برای قاچاقچیان پرهزینه شد، به همین منظور این افراد سراغ مسافران واقعی از جمله حجاج بیتا... الحرام و زوار عتبات عالیات رفتند تا از اطلاعات هویتی آنان سوءاستفاده کنند. حمیدرضا دهقانی‌نیا، در گفت‌وگو با رادیو اقتصاد، در پاسخ به این سؤال که چرا با گذشت سه ماه از اتصال سامانه ناجا به سامانه مسافری گمرک همچنان قاچاق تلفن همراه با سوءاستفاده از رویه مسافری ادامه دارد، اظهار کرد: در رویه سابق، قاچاقچیان ادعا می‌کردند که دستگاه‌های تلفن همراه را به صورت مسافری وارد کرده و پس از ثبت درسامانه مسافری گمرک، حقوق واردات قاچاق با سوءاستفاده از تسهیلات مسافری مندرج در آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی یعنی ۸۰ دلار معافیت مالیاتی و سود بازرگانی ۲درصد رخ می‌داد.

دهقانی‌نیا با اشاره به این‌که پس از اتصال سامانه ناجا به سامانه گمرک مانع بزرگی برای قاچاقچیان تلفن همراه به وجود آمد، گفت: در رویه فعلی، قاچاقچی دیگر نمی‌تواند هر گوشی‌ای را تحت عنوان مسافری به کشور وارد کند و هزینه این اقدام برای قاچاقچی افزایش پیدا کرده است.

وی در ادامه‌گفت: پس ازاعمال این تغییرات، قاچاقچیان برای واردات دستگاه‌های تلفن همراه سراغ مسافران واقعی رفته و مجبور شدند برای سوءاستفاده از اطلاعات آنان (کد ملی و اطلاعات گذرنامه) از جمله حجاج بیتا... الحرام و زائران عتبات عالیات مبلغی بین ۵۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان هزینه کنند.

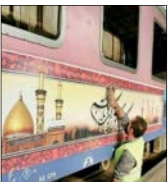
سختگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اشاره به این‌که قاچاقچیان صرفاً با در اختیار داشتن اطلاعات هویتی نمی‌توانند اقدام به ثبت تلفن همراه از طریق رویه مسافری کنند، توضیح داد: از آنجاکه برای ثبت وانتقال اطلاعات گوشی مسافری، اولین اقدامی که به‌عنوان يك تظلف صورت می‌گیرد آن است که قاچاقچی باید به دفاتر پیشخوان دولت مراجعه کرده و بدون حضور شخص، سیمکارت صادر می‌شود.

وی در ادامه با اشاره به تلاش سازمان تنظیم مقررات برای برخورد با این معضل گفت: به همین منظور کمیته‌ای در این وزارتخانه تشکیل شد و تعداد قابل ملاحظه‌ای از دفاتری که بدون حضور شخص، اقدام به صدور سیمکارت کرده بودند شناسایی و اعمال قانون شدند.

دهقانی‌نیا همچنین در پاسخ به این سؤال که چرا به‌رغم سختگیری‌های اخیر همچنان قاچاق تلفن همراه از طریق رویه مسافری وجود دارد، گفت: علت اصلی این معضل متأسفانه وجود صرفه اقتصادی در واردات قاچاق تلفن همراه است که باید از بین برود. وی تصریح کرد: طبق برآوردهای انجام‌شده، هزینه واردات هر دستگاه گوشی تلفن همراه مسافری ۵۰درصدکمتر از واردات تجاری است و همین امر باعث شده است که به‌رغم تأمین بخش عمده نیاز بازار از کانال تجاری، هنوز هم افرادی انگیزه ثبت گوشی‌های قاچاق از طریق سوءاستفاده از تسهیلات مسافری را داشته باشند.

سختگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اشاره به آمار واردات گوشی تلفن همراه در ماه‌های اخیر گفت: در مردادماه ۹۰۰ هزار گوشی تلفن همراه که ۶۰درصد آن گوشی هوشمند بوده وارد کشور شده و میزان واردات تلفن همراه تا ۳۰ شه‌ریور نیز حدود یک میلیون دستگاه بوده‌که بیش از ۶۵درصد آن گوشی تلفن هوشمند است.

وی با بیان این‌که این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که در حوزه تلفن همراه واردات رسمی نیازهای داخلی را پاسخ می‌دهد و به واردات مسافری نیازی نداریم، افزود: واردات مسافری در مرداد و شهریورماه رقمی در حدود ۲۵۰ هزار دستگاه بوده درحالی‌که این رقم در اردیبهشت‌ماه امسال بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه بوده است، این ارقام در واقع بیانگر آن است که بسیاری از واردکنندگان تلفن همراه تغییر رویه داده و به سمت واردات رسمی سوق پیدا کردند.

کرمانشاه، اهواز به شلمچه و اصفهان به کرمانشاه نیز راه‌اندازی شده است. وی افزود: امسال قطار زاهدان - خرمشهر را راه‌اندازی کردیم تا در کنار انتقال زوار استان سیستان و بلوچستان زائران پاکستانی نیز بتوانند با این قطار به خرمشهر بروند و در برگشت نیز از این قطار استفاده کنند.

یک‌سال زمان برای احیای

تولید نفت عربستان

روزنامه آمریکایی وال استریت ژونال نوشته است: براساس اعلام مقامات سعودی و پیمانکاران نفتی، شرکت نفت عربستان سعودی در حال مذاکره اضطراری با سازندگان تجهیزات و ارائه‌دهندگان خدمات است و حاضر است بهایی بیش از حد معمول برای قطعات و کار تعمیر پرداخت کند تا هرچه سریع‌تر کار بازسازی تاسیسات نفتی پایان یابد.

براساس اعلام مقامات و پیمانکاران نفتی اما کار بازسازی ممکن است به‌جای ده هفته -که وعده اولیه مدیران شرکت آرامکو بوده است- چندماه و حتی یک سال طول بکشد. یکی از مقامات سعودی گفته هزینه‌های بازسازی می‌تواند صدها میلیون دلار باشد. این هزینه جدای از هزینه کاهش قیمت سهام آرامکو و درآمد نفتی سعودی در پی کاهش بیش از پنج‌میلیون بشکه‌ای ظرفیت صادرات روزانه نفت سعودی بوده است.

بنابر گزارش نشریه وال استریت ژورنال، پس از انتشار اطلاعاتی درباره این‌که عربستان سعودی نمی‌تواند به سرعت تولید نفت را احیا کند، قیمت نفت در بازارهای جهانی بالا رفت.

پیشتر ریاض اطمینان داده بود که پس از حمله پهپادها به پالایشگاه و تاسیسات نفتی عربستان، می‌تواند کار استخراج نفت را احیا کند. در آن زمان بازار با کاهش قیمت نفت واکنش نشان داد؛ اما به نوشته نشریه نامبرده، عربستان سعودی فاقد امکانات فنی برای رفع تمام عواقب حملات پهپادهاست و نمی‌تواند به سطح قبلی استخراج برگردد.

ارزش آرامکو سقوط کرد

کارشناسان بر این باورند حتی اگر سعودی‌ها بتوانند طی هفته‌های آینده سطح تولید نفت خود را به میزان پیش از حمله یمن به تاسیسات البقیق برسانند، بعید به نظر می‌رسد ارزش سهام آرامکو به میزان مطلوب سعودی‌ها بازگردد. نکته مهم‌تر آن‌که سعودی‌ها می‌خواستند در آینده نزدیک ۵۰درصد سهام شرکت نفتی آرامکو را در بورس داخل این کشور و بورس‌های بین‌المللی عرضه کنند که این حمله باعث شد تا این برنامه سعودی‌ها نیز به تعویق بیفتد.

سعودی‌ها پیشتر کل ارزش شرکت آرامکو را ۲۰۰۰ میلیارد دلار اعلام کرده و می‌خواستند از محل عرضه ۵۰درصد سهام آن، صد میلیارد دلار سرمایه‌محقق کنند. ممکن است سعودی‌ها توان جبران کاهش تولید نفت خود را داشته باشند و شاید بتوانند طی هفته‌های آینده سطح تولید خود را به میزان پیش از حمله یمن برسانند اما آنها نخواهند توانست ارزش آرامکو را به سطح ۲۰۰۰ میلیارد دلار بازگردانند. عرضه اولیه سهام آرامکو برای دولت عربستان بسیار اهمیت دارد، چرا که این مساله به محکم شدن جایگاه آرامکو در بازار جهانی نفت منجر خواهد شد.

وی به جزئیات عملکرد شرکت آرامکو پرداخت و گفت: آرامکو با همان شرکت ملی نفت عربستان سعودی یکی از بزرگ‌ترین مجموعه‌های نفتی جهان محسوب می‌شود که سرمایه آن بین ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است اما تاکنون گزارش مالی دقیقی از سوی این شرکت اعلام نشده است. عربستان قصد داشت با عرضه سهام شرکت آرامکو در بورس‌های جهانی بخشی از هزینه‌های مدرنیزه کردن را پوشش دهد اما این اتفاق با تردید سهامداران برای خرید همراه شد و قیمت این سهام سقوط چشمگیری داشت.

معظمی افزود: حمله یمن به تاسیسات نفتی عربستان سعودی نشان داد تا چه حد این تجهیزات آسیب‌پذیر هستند و همین موضوع باعث شد تا سهام آرامکو در یک روز حدود ۵۰۰ میلیارد دلار کاهش یابد. البته این یک فرصت مناسب برای خریداران سهام شرکت آرامکو محسوب می‌شود تا بتوانند آن را ارزان‌تر در اختیار بگیرند.

معاون سابق امور بین‌الملل وزارت نفت گفت: حمله یمن به عربستان ابعاد دیگری هم دارد و آن هم بی‌اعتمادی خریداران نفت عربستان است. سعودی‌ها سرمایه‌گذاری زیادی برای تاسیسات نفتی خود کردند اما حمله اخیر یمنی‌ها نشان داد این هزینه‌ها برای جلوگیری از آسیب این تجهیزات و همچنین امنیت مناطق نفتی با بر اضافی بود چه عربستان بوده است، وی تأکید کرد: آمریکا، روسیه و عربستان سعودی کشورهای بزرگ تولیدکننده نفت در جهان هستند و تخریب تاسیسات نفتی سعودی‌ها به این وسعت قطعاً تأثیراتی بر قیمت نفت خواهد گذاشت. از سوی دیگر مشتریان نفتی عربستان اعتمادشان را به خرید از این کشور به دلیل نبود امنیت در تولید و تأمین این کالا کاهش یافته و ممکن است کشور دیگری را برای خرید انتخاب کنند.

زیان‌های وارده به اقتصاد عربستان بر اثر حمله به تاسیسات نفتی این کشور چقدر است؟

انفجار ۱۶۰ میلیارد دلاری

حمله پهپادی مبارزان یمنی به تاسیسات نفتی عربستان سعودی و جوش قیمت‌هایکی از مهم‌ترین رویدادهای صنعت نفت در روزهای اخیر بوده که تحلیل‌های متفاوتی درباره آن ارائه شد.

حمله به تاسیسات نفتی عربستان سعودی که باعث متوقف شدن تولید بیش از پنج میلیون بشکه در روز نفت عربستان سعودی شد، علاوه بر برانگیختن نگرانی نسبت به امنیت عرضه نفت، آسیب‌پذیری اقتصاد عربستان را برجسته کرد. حملات پهپادی به میدان نفتی خریص و تاسیسات پالایش ابقیق باعث شد تحلیل‌گران درباره قیمت نفت ۸۰ دلاری و حتی صد دلاری، بسته به مدت زمانی که طول خواهد کشید تا فعالیت تاسیسات نفتی عربستان سعودی به وضعیت عادی برگردد، صحبت کنند. مقامات وزارت نفت عربستان گفته‌اند که تعمیر تاسیسات آسیب‌دیده و بازگشت تولید نفت این کشور به سطح قبلی حدود ۴۰ روز طول می‌کشد. تعمیر تاسیسات نفتی آسیب‌دیده که شامل تولید و پالایش پنج تا هفت میلیون بشکه نفت در روز می‌شود، حدود ۱۵۰ میلیارد دلار هزینه به عربستان تحمیل می‌کند؛ ضمن آن که اگر کاهش تولید عربستان آن‌طور که مقامات این کشور اعلام کرده‌اند حداکثر ۴۰ روز طول بکشد، عربستان در این ۴۰ روز

۱۵۰ میلیارد دلار

برای تعمیر پالایشگاه‌های آسیب‌دیده

سیدمهدی حسینی، رئیس کمیته بازرگری قراردادهای نفتی درخصوص تأثیرات از دست رفتن پنج میلیون بشکه نفت عربستان با حمله پهپادهای یمنی بر روی بازارهای نفتی گفت: بنده به این امر به دو صورت نگاه می‌کنم اول به صورت بدبینانه و دوم خوشبینانه.

بدبینانه به این صورت که ممکن است در میزان خسارت و تلفات و حذف بشکه‌های نفتی بزرگ‌نمایی صورت گیرد تا آمریکا به این قضیه ورود پیدا کرده و برخورد با ایران صورت گیرد چون بنا دارند که این امر را به این نکته ربط دهند که اقتصاد دنیا با این حملات آسیب‌دیده است. حسینی در ادامه یادآور شد: در حالت خوشبینانه حذف پنج میلیون بشکه نفت در روز سبب می‌شود مشتریان نفت این کشورها همچون چین، ژاپن و هندوستان با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند کما این که پالایشگاه‌های فراوری محصولات نفتی عربستان آسیب‌دیده وصف‌های دراز و طولی در پمپ بنزین‌های این کشور ایجاد شده است.

رئیس کمیته بازرگری قراردادهای نفتی تصریح کرد: به اعتقاد بنده تولید نفت عربستان نمی‌تواند ۴۰ روزه به حالت قبلی و عادی خود برگردد چون در گذشته نیز با حمله صدام به کویت زمان زیادی صورت گرفت تا دوباره شرکت‌های نفتی کویت تجهیز شوند با این که ۴۰ کشور دنیا به کویت برای بازسازی خطوط نفتی کمک کردند ولی برای عربستان این امر صورت نگرفته است.

وی درخصوص راهکارهای حل مشکل عرضه نفت در بازارهای جهانی افزود: استفاده از ذخایر راهبردی نفتی می‌تواند در کوتاه‌مدت به عنوان راه علاجی برای حل این مشکل تلقی شود و در بلندمدت این امر جوابگو نیست چون ذخایر راهبردی در فصولی صورت می‌گیرد که مصرف جهانی کاهش می‌یابد.

حسینی اذعان کرد: با تحریم‌های نفتی ایران، آمریکایی‌ها یک میلیون بشکه از ذخایر راهبردی خود برای تأمین بازارهای نفتی استفاده کرده‌اند ولی این امر در درازمدت نمی‌تواند اتفاق بیفتد چون دیگر نمی‌تواند سه‌میلیون بشکه دیگر از ذخایر خود برای جایگزینی نفت عربستان استفاده کند. ذخایر خود عربستان هم آن‌قدری نیست که بتواند بازار را تأمین کند. این کارشناس مسائل نفتی در خصوص خسارات ناشی از حمله پهپادهای یمنی به تاسیسات نفتی تشریح کرد: ساخت یک پالایشگاه نفتی صد هزار بشکه‌ای حدود سه میلیارد دلار هزینه‌برمی‌دارد اما احداث چند پالایشگاه در کنار هم با توان برداشت دو میلیون بشکه در روز حدود ۶۰ میلیارد دلار هزینه برمی‌دارد که پنج میلیون بشکه آن ۱۵۰ میلیارد دلار خواهد بود.

وی افزود: البته در کنار آن باید خسارت تولید نکردن را هم به این عدد اضافه کرد که پنج میلیون بشکه نفت در روز با قیمت نفت ۷۰ دلاری چیزی حدود ۳۵۰ میلیون دلار در روز خواهد بود. این اعداد صرفاً برای نفت خام است و بنابراین باید خسارت فرآورده‌های نفتی را به این عدد اضافه کرد. حسینی در خصوص عرضه سهام آرامکو در بازار بورس نیز اذعان کرد: قطعاً این حمله روی قیمت سهام آرامکو در بازار بورس اثرگذار خواهد بود، در تحلیلی دیگر باید بگوئیم که شاید خریداران اسرائیلی این سهام در بورس نیز برای حمله به این پالایشگاه‌ها و کم شدن قیمت سهام آن در بورس از هیچ کاری از حمله حمله به این تاسیسات ایابی نداشتند.

حدود ۱۴ میلیارد دلار درآمد صادرات نفتش را از دست می‌دهد. تا این جای کار این‌طور به نظر می‌رسد که اقتصاد عربستان از حملات اخیر بیش از ۱۶۰ میلیارد دلار خسارت ببیند.

البته این ارقام بر مبنای ادعای مقامات سعودی درباره احیای تاسیسات آسیب‌دیده طی ۴۰ روز آینده کشور است. روزنامه وال استریت ژورنال آمریکا به نقل از مقامات سعودی و پیمانکاران نفتی مطلع خبر داده که ممکن است بازسازی تاسیسات نفتی آسیب‌دیده آرامکو عربستان که از حملات هفته گذشته به شدت آسیب‌دیده، نه در عرض چند هفته بلکه چند ماه و حتی یک سال طول بکشد. اگر توقف تولید از این دو میدان، سه ماه طول بکشد، عربستان ۳۶ میلیارد دلار درآمد صادرات نفت را از دست می‌دهد. اگر احیای تولید نفت عربستان شش ماه طول بکشد، عدم النفع صادرات نفت این کشور به ۷۲ میلیارد دلار می‌رسد.

عربستان سال گذشته از محل صادرات نفت خام حدود ۱۹۴ میلیارد دلار درآمد کسب کرد که به نظر می‌رسد با خسارات وارده به تاسیسات نفتی این کشور، نزدیک به یک سال درآمد نفتی این کشور از کفش خواهد رفت.

۱۰درصد ظرفیت صادراتی جهان نابود شده است

محمدرضا اکبری، کارشناس حوزه نفت درخصوص تأثیرات از دست رفتن پنج میلیون بشکه نفت عربستان با حمله پهپادهای یمنی روی بازارهای نفتی گفت: میزان از دست رفتن نفت عربستان در حمله پهپادهای یمنی نزدیک به ۱۰درصد ظرفیت نفت صادراتی جهان بوده است.

وی افزود: به نظر می‌رسد در حال حاضر کشورهای روسیه، عراق و امارات که می‌توانستند این میزان نفت را به بازارهای جهانی عرضه کنند، نتوانند از عهده آن برآیند، بنابراین خلا کمبود نفت در بازار به‌زودی رفع نخواهد شد، از طرف دیگر ایران و ونزوئلا نیز به شدت در زمینه نفتی تحریم شده‌اند.

این کارشناس حوزه نفت تصریح کرد: بنابراین به نظر می‌رسد برای حل این مشکل و کنترل قیمت نفت در بازارهای جهانی، عربستان و آمریکا از ذخایر راهبردی خود استفاده کنند. این در حالی است که این ذخایر زمانی ایجاد می‌شد که مازاد تولید وجود داشت و باید برای همین ذخایر نیز جایگزینی وجود داشته باشد. اکبری تشریح کرد: ذخایر راهبردی این دو کشور یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه برآورد می‌شود ولی باید ظرفیت مازادی وجود داشته باشد که بتوان جایگزین این امر کرد بنابراین تا یک مدت بازار به همین منوال ادامه خواهد یافت به شرط این که اتفاق جدیدی نیفتد.

وی درخصوص میزان خسارات واردشده به تاسیسات نفتی سعودی‌ها اظهار کرد: اگر هزینه‌های ۴۰ روز زمان تعمیر تاسیسات آسیب‌دیده و جایگزینی ذخایر راهبردی را حساب کنیم، حداقل ده میلیارد دلار خسارت واردشده است.

این کارشناس مسائل نفتی افزود: قطعاً حمله پهپادهای یمنی به این تاسیسات روی سهام آرامکو در بورس تأثیرات زیادی خواهد گذاشت چون در حال حاضر آسیب‌پذیر بوده و اعداد و ارقام دقیق از میزان ذخایر راهبردی آن در دست سعودی‌هاست و نمی‌شود در بورس آن را عرضه کرد، هرچند در حال حاضر در صورت عرضه در بورس حباب منفی ایجاد خواهد کرد.

اکبری درخصوص راهکارهای کنترل قیمت نفت در بازارهای جهانی اذعان کرد: اول این که ذخایر راهبردی عربستان و آمریکا به بازار عرضه شود که البته این امر هم تبعات سنگین دیگری دارد و دوم این که معافیت‌های نفتی به کشورهایی همچون ایران و ونزوئلا برای عرضه نفتشان در بازارهای جهانی داده شود.

کاهش نرخ سهام آرامکو

منصور معظمی، معاون سابق امور بین‌الملل وزارت نفت به ابعاد دیگری از تخریب تجهیزات نفتی عربستان اشاره و تصریح کرد: کشور یمن با تاسیسات نفتی عربستان فاصله بسیاری دارد اما این کشور در محاصره توانسته با عملیات پهپادی به تاسیسات نفتی عربستان آسیب برساند که

نتیجه آن کاهش ۷۰درصدی تولید این کشور بوده است.

وی با اشاره به این‌که حمله یمن به عربستان باعث شد تولید نفت این کشور حدود شش میلیون بشکه کاهش یابد افزود: حمله به دو میدان ابقیق و خریص برنامه‌ریزی‌های این کشور را در بخش اقتصادی بر هم زد و مشکلاتی به وجود آورد که برخی از آنها اکنون و برخی دیگر در آینده نمایان خواهد شد.

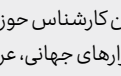
معظمی با بیان این‌که ۷۰درصد تولید عربستان در میادین نفتی ابقیق و خریص صورت می‌گیرد ادامه داد: عربستان در طول سال‌های گذشته و پس از روی کار آمدن محمد بن سلمان به عنوان ولیعهد این کشور، برنامه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی زیادی برای خود تعریف کرده که نیازمند پول زیادی است که قرار بود این هزینه‌ها از بخش نفت تأمین شود.

این کارشناس نفت تصریح کرد: سند ۲۰۳۰ عربستان سعودی که به قول مقامات این کشور مدرنیزه کردن عربستان سعودی است و با ژست‌های خاصی در این مورد صحبت می‌کنند نیازمند هزینه‌هایی است که قرار شد تأمین منبع آن شرکت ملی نفت عربستان موسوم به آرامکو باشد.

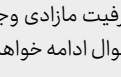

محمد رضا اکبری

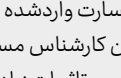
سید مهدی حسینی

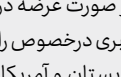
سید مهدی حسینی

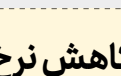
سید مهدی حسینی

سید مهدی حسینی

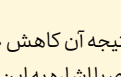
سید مهدی حسینی

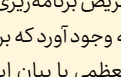
سید مهدی حسینی

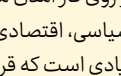
سید مهدی حسینی

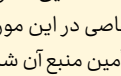
سید مهدی حسینی

سید مهدی حسینی

سید مهدی حسینی

سید مهدی حسینی